

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- 2990388
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

18 Şubat 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (10 Adet, 10 Sayfa)*
- Cevap Yazısı (115 Adet, 202 Sayfa)

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. CANDAN YÜCEER'İN
TBMM 7/55869 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Tekirdağ'ın Ergene İlçesi Karamehmet Mahallesi Marmaracık mevki 148/1, 149/1 ve 150/1 numaralı parsellerde 2 milyon 800 bin metrekarelik alana yapılması planlanan Plastik Sanayi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi (PAKOP) için yargı tarafından iki kez yürütmeyi durdurma kararı verilmesine rağmen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı projeye ÇED olumlu raporu vermiştir ve ÇED'in iptali için açılan dava sürmektedir.

Buna rağmen, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca 03/11/2021 tarihinde onaylanan Tekirdağ İli, Ergene İlçesi sınırları içinde yer alan Tekirdağ PAKOP Plastik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Alanına ilişkin Yer Seçimi Komisyonlarınca uygun görülen yaklaşık 254 hektar büyüklüğündeki alanın, 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı ile 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "Organize Sanayi Bölgesi" olarak gösterilmesine yönelik yapılan düzenleme 02/12/2021 tarihinde Tekirdağ Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nce İl Müdürlüğü Hizmet Binasında ve resmi web sitesinde 30 (otuz) gün süre ile askıya çıkarılmıştır.

Söz konusu arazi 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu gereği mutlak korunması gereken 1 'inci sınıf tarım arazisidir. Ergene'de verimli tarım arazilerine yapılması planlanan PAKOP Sanayi Sitesi, bölgenin tarım ve çevre politikalarına uygun değildir. Ayrıca Ergene Havzası Koruma Eylem Planı'na ve Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası Çevre Düzeni Planı'na aykırıdır. ÇED iptali için dava süreci devam ederken Tekirdağ Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nce hukuka aykırı olarak askı sürecinin başlatılması bölge halkını endişelendirmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- ÇED iptali için dava süreci devam ederken Bakanlığınızın çevre planı değişikliğini onaylamasının gerekçesi nedir?
- 2- Çevre planı değişikliği askı süreci tamamlandıktan sonra daha önceki mahkeme kararları ve devam eden ÇED iptal davası sürecine rağmen, Plastik Sanayi Sitesi'nin yapılaşma çalışmaları başlaması konusunda Bakanlığınızın görüşleri nelerdir?
- 3- Türkiye'de ve dünyada gıda krizi baş gösterirken birinci sınıf tarım arazisi olan Ergene Havzası 'nda neden tarım yapmak yerine plastik üretmek istenmektedir?
- 4- Bakanlığınız söz konusu bölgede tekrar bir toprak analizi yapmayı düşünmekte midir?
- 5- Ergene Havzası Koruma Eylem Planı'na göre mevcut planlı OSB alanlarında doluluk yüzde 100 oranına ulaşıncaya kadar yeni sanayi yatırımlarına izin verilmemektedir. Mevcut OSB kapasiteleri bu orandan çok uzaktadır. Buna rağmen Bakanlığınızın bu projenin bu alanda yapılmasına ısrarla onay vermesinin gerekçesi nedir?

- 6- Bakanlığınız, Ergene havzasında kurulmak istenen PAKOP projesinin, Ergene Havzası Koruma Eylem Planı 'na aykırı olmadığını hangi gerekçelerle açıklayabilir?
- 7- Ergene nüfusu büyük çoğunluğu kırsalda yaşayan vatandaşlarımız olmak üzere yaklaşık 65 bindir. PAKOP bölgede 200 üretim tesisi kurmayı hedefliyor. Bunun gerçekleşmesi durumunda bölgedeki kırsal yaşamın ve biyolojik çeşitliliğin olumsuz etkilenmesi hususunda Bakanlığınızın görüşleri nelerdir?

CEVAPLAR

Tekirdağ İli, Ergene İlçesi, Karamehmet Köyü, Marmaracık Mevkii sınırları içerisinde, S.S. Pakop Plastik Sanayiciler Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi (PAKOP) tarafından kurulması planlanan PAKOP Plastik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Yatırım Projesi ile ilgili yer seçimi etüd çalışmaları Tarım İl Müdürlüğü, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gibi ilgili kurumların görüşleri doğrultusunda yapılmaktadır.

Bu kapsamda Tekirdağ Valiliği İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 04.03.2021 tarihli kurum görüşünde; "Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün 07.12.2020 tarihli yazısında belirtilen Tarım ve Orman Bakanlığı Bakanlık Makamının 03.12.2020 tarihli oluru ile söz konusu proje alanında PAKOP Plastik İhtisas Organize Sanayi Bölgesinin (OSB) kurulması ve arazinin istenilen amaçla kullanılması uygun görüldüğü belirtilmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaların bütünüdür.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında ÇED raporları ilgili kamu kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan bir komisyon marifetiyle değerlendirilir. Ancak ÇED bir izin olmayıp yatırıma başlanması için tek başına yeterli bir belge değildir. Bu itibarla ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izinlerin de alınması gerekmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü)'nün 21.09.2021 tarihli yazısı ile Tekirdağ İli, Ergene İlçesi, Ulaş OSB Mahallesi sınırları içinde yer alan ve sayısal verileri iletilen yaklaşık 254 hektar büyüklüğündeki alanın Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Yer Seçimi Yönetmeliğinin 9'uncu maddesi gereği Tekirdağ PAKOP Plastik İhtisas OSB yeri olarak sınırlarının kesinleştirildiği bildirilmiş olup sonraki süreçte anılan Bakanlığın 01.11.2021 tarihli yazısı ile de Tekirdağ PAKOP Plastik İhtisas OSB yeri olarak sınırları kesinleştirilen ve sınırları iletilen (harita, sayısal koordinatları, uydu görüntüsü) alanın Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planına (ÇDP) ve Tekirdağ İli 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planına (ÇDP) işlenmesi talebi Bakanlığınıza iletilmiştir.

14.06.2014 tarih ve 29030 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ile Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (ÇDP), Tekirdağ İli 1/25.000 ölçekli ÇDP ile yukarıda açıklanan yazılarla iletilen bilgi/belgeler doğrultusunda yapılan değerlendirmeler neticesinde; 1/100.000

ölçekli Revizyon ÇDP-Plan Hükümlerinin "2.11.3.8. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)" başlığı altında yer alan "a. Bu alanlarda 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri geçerlidir. b. Mevcut dağınık ve düzensiz sanayi alanlarının ortak denetim ve yönetim mekanizmasına kavuşturulması ve çevreye olumsuz etkilerinin minimize edilmesi amacıyla OSB alanları oluşturulabilir. c. Bu alanların yapılanma koşulları ve konumları alt ölçekli planlarda belirlenecektir." hükümleri ile 1/25.000 ölçekli ÇDP- Plan Hükümlerinin 240322621 "3..2.5. Organize Sanayi Bölgesi" başlığı altında yer alan "a) Bu alanlarda 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri geçerlidir." Hükümü kapsamında; Organize Sanayi Bölgeleri yer seçiminin 4562 sayılı "Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu" ve ilgili yönetmelikleri uyarınca yapılmakta olduğu dikkate alınarak, Tekirdağ PAKOP Plastik İhtisas OSB Alanına ilişkin (yer Seçimi Komisyonlarınca uygun görülen alanın) 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (ÇDP) ve 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı (ÇDP) değişiklikleri 03.11.2021 tarihinde Bakanlığımızca onaylanmıştır.

Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (ÇDP)'nin;

-Plan Açıklama Raporu'nun "1.2. Planlama Yaklaşımı ve Hedefleri" / "1.2.2.1. Çevresel Sürdürülebilirlik" bölümü "c. Çevre Sorunları ve Çözüm Önerileri" başlığı altında; "ii. Su Kirliliği: Trakya Alt Bölgesinin çevresel açıdan en başta gelen sorunu yüzeysel su kaynaklarının kirliliğidir. Tekirdağ ilinde hızla artan sanayi Trakya bütününde yalnız iç göçü değil aynı zamanda bölgesel göçü de beraberinde getirmiş, bunun sonucu olarak da ilçe nüfusları hızla artmış düzensiz şehirleşme önlenemez olmuştur. Sanayinin üretim ihtiyacı suyun önemli oranda Ergene Havzası yeraltı suyundan karşılanması yeraltı su kaynaklarının azalmasına ve dinamik seviyenin düşmesine neden olmuştur. Hızlı ve denetimsiz kullanımla kirlatilen suyun doğrudan yerüstü sularına (derele) verilmesi önce yüzey sularının daha sonra da bunlarla beslenen yeraltı suyu akiferlerinin kirlenmesine neden olmuştur. Bunun için yapılacak çalışmalarda ilk olarak planlama çalışmaları ile belirlenmiş sanayi alanları dışına sanayi tesisi izni verilmemelidir. Sanayi alanları mutlaka İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri oluşturularak kontrol altına alınmalıdır. Çevre kirliliğinde önemli bir nokta olan "sürdürülebilir kalkınma" ilkesine uyularak kirlenmenin doğal özümseme kapasitesini aşmayacak şekilde kontrol altına alınması ve buna imkân verecek atık su arıtma ile uzaklaştırma stratejilerinin belirlenmesi gerekmektedir...." öngörüsü,

-Plan Hükümlerinin;

"2.10 Genel Hükümler" başlığı altında "2.10.41. Planlama alanında 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) Kanunu kapsamında ilan edilmiş OSB veya Islah OSB alanlarında doluluk %100 oranına ulaşıncaya kadar; OSB alanları dışındaki mevcut planlı sanayi alanlarında yeni sanayi yatırımlarına izin (ÇED, Ruhsat, Yapı Belgesi vb.) verilemez. Ancak OSB veya Islah OSB olarak ilan edilmiş alanlarda ilgili OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı tarafından OSB'de talep edilen tesis için uygun büyüklükte parsellerin bulunmadığına ilişkin yazılı belgenin Bakanlığımıza sunulması durumunda Valiliğin teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü ile mevcut planlı sanayi alanlarında yer seçimi yapılabilir."

"2.11.3.8. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB)" başlığı altında "a. Bu alanlarda 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri geçerlidir. b. Mevcut dağınık ve düzensiz sanayi alanlarının ortak denetim ve yönetim mekanizmasına kavuşturulması ve çevreye olumsuz etkilerinin minimize edilmesi amacıyla OSB alanları oluşturulabilir. c. Bu 240322621 alanların yapılanma koşulları ve konumları alt ölçekli planlarda belirlenecektir." hükümleri ile

- "2.11.2.3. Sanayi Alanları" başlığı altında "b. Dağınık ve denetimsiz sanayi alanlarının, OSB'ler çatısı altında toplanması sağlanacaktır. Sektörel dağılım açısından ise 2.10.32 genel hükmü çerçevesinde çevreye duyarlı, teknoloji bazlı sektörlerle ağırlık verilecek ve teşvik edilecektir." hükmü yer almaktadır.

Açıklanan plan yaklaşımı ve hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; bölgede sanayi sektöründe genel olarak dağınık ve düzensiz sanayi alanlarının ortak denetim ve yönetim mekanizmasına kavuşturulması ve çevreye olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla söz konusu alanların Organize Sanayi Bölgesi (OSB) çatısı altında toplanması plan kararlarıyla desteklenmektedir. Ayrıca planlama alanında OSB alanları dışında mevcutta planlı (boş) sanayi alanları dahi olsa bölgedeki OSB'lerin doluluk oranı %100 olana kadar münferit yeni sanayi yatırımı taleplerine izin verilmemektedir. Plan değişikliği "OSB Alanı" amaçlı olup plan hükümleri-kararları-ilkeleri-yaklaşımı kapsamında bölgede sanayi faaliyetinin çevreye olumsuz etkisinin azaltılması amacıyla planlama bölgesinde Organize Sanayi Bölgesi (OSB) kurulmasına engel bir durum bulunmamaktadır.

OSB'ler Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile ilgili yönetmelikleri kapsamında çalışmaları yürütülen ve ilgili kurum / kuruluşların da katılımıyla oluşturulan yer seçimi komisyonu tarafından özel kanunla belirlenen alanlardır. Söz konusu plan değişikliği, ilgili Bakanlığın yürüttüğü çalışmalar doğrultusunda özel kanunla belirlenmiş bir alanın çevre düzeni planına işlenmesi işlemidir.

OSB'lerin ilan edilmesi süreci - planlama - ÇED süreci ayrı idari işlemlerdir. Bu doğrultuda OSB yer seçimi/ilan işlemleri ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütüldüğünden, OSB alanlarının yer seçiminde nihai karar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca söz konusu alanda daha önceden onaylanmış sanayi alanı ve/veya küçük sanayi sitesi alanı amaçlı bir çevre düzeni planı değişikliği de bulunmamaktadır.

OSB yer seçimi/ilan işlemleri ilgili kanun ve yönetmelikler kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütüldüğünden söz konusu alanda Organize Sanayi Bölgesi (OSB) yapılması kararı Bakanlığımıza ait bir karar değildir.

Çevre Düzeni Planı (ÇDP) Değişiklikleri Bakanlığımızın 12.11.2021 tarihli dağıtım yazısı ile Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 33. maddesi uyarınca Tekirdağ İlinde askıya çıkarılmak üzere Tekirdağ Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)'ne iletilmiş olup ilan-askı işlemleri sonuçlandığında gönderilen itiraz başvuruları değerlendirilmek üzere Bakanlığımıza iletilecektir.